

STIL i riksdagen

STIL-projektet fick en del uppmärksamhet i riksdagen under februari. Folkpartiet nämnde vårt projekt i en partimotion, folkpartiledaren Bengt Westerberg berättade utförligt om STIL i sitt inlägg i riksdagens allmänpolitiska debatt. Här återger *STILETTER* utdrag ur dessa dokument. Läs även våra kommentarer.

Partimotion från folkpartiet NR 13/1987

.....

"Tillgänglighet, hemtjänst m m

Ett intressant försök att skapa alternativ till hemtjänsten och öka valfriheten för människor med funktionshinder startades inom ramen för det s k STIL-projektet i januari 1987. Tanken är att den person som är i behov av personlig assistans själv skall anställa och arbetsleda sina assistenter.

STIL (Stockholmsföreningen för Independent Living) har efter tre års förberedande arbete lyckats få igång en försöksverksamhet med 19 deltagare från 6 kommuner i Stockholms län.

De resurser som idag används till hemtjänst, ledsagarservice, arbetsbiträde, o s v läggs i

Ang de handikappades situation väckes av Bengt Westerberg (fp)

en pott och disponeras av den funktionshindrade själv.

Systemet med personliga assistenter är från liberala utgångspunkter mycket tilltalande. Den enskilde får möjlighet att själv forma sin vardag. Självständighet och rörelsefrihet ökar. Beroende av myndigheter och stela rutiner blir mindre.

STIL-projektet ligger helt i linje med Folkpartiets ambition att förbättra livsbetingelserna för dem som lever i "Det glömda Sverige". Projektet bör uppmuntras och följas med intresse. När erfarenheterna och kunskapen om systemet blivit större bör en utvidgning av systemet övervägas. På sikt vore en möjlighet till ersättning för personlig assistent för alla som har behov av och önskemål om det vörd att pröva.

....."

Ur Snabbprotokoll från riksdagsdebatterna 1986/87:64
Onsdagen de 4 februari Kl. 09.00
Anf. 2 Bengt Westerberg (fp):

"Herr talman! För en tid sedan träffade jag styrelsen för STIL, Stockholmsföreningen för Independent Living. Den beskriver sig som en medborgarrättsrörelse för handikappade.

- Vi är trötta på att andra, icke-handikappade, bestämmer över våra liv. Vi vill ha samma frihet, och samma ansvar, som andra, sade Adolf Ratzka, en av

initiativtagarna till STIL.

Det är drygt två år sedan STIL startade sin verksamhet. Den första uppgift som de gav sig i kast med var att utforma ett alternativ till hemtjänst och annan service som erbjuds dem som har funktionshinder av olika slag. I stället för att kommunala myndigheter i skilda sammanhang skall ställa upp med biträden, vårdare eller

hjälpare vill STIL ha en ordning, där de som så önskar, själva skall få anställa sina egna assistenter.

Tanken är egentligen ganska självklar. Den som behöver service skall själv få ställa krav och utforma den.

Nyligen har STIL nått ett etappmål. Ett projekt dras i gång i sex kommuner här i Stockholms län, vilket innebär att 19 handikappade människor får möjlighet att själva anställa sina personliga assistenter, att kliva in i arbetsgivarrollen.

Det här är ett viktigt försök. Det visar en väg att utveckla välfärden. Vi har all anledning att noga följa försöket. Så småningom borde alla handikappade som har behov av personlig service få samma möjlighet som Adolf Ratzka och hans vänner att anställa sina egna assistenter, att bli herrar över sina egna liv.

Det är befriande att träffa Adolf, Eva, Bengt, Lars-Åke och de andra i STIL-gruppen. Osentimentalt, självklart och auktoritativt har de tagit itu med sina svårigheter. Och kampen för integritet, människovärde och självbestämmande har också gjort dem starkare, gladare och mer utåtriktade.

Detta är, herr talman, ett fint exempel på att när människor, ensamma eller tillsammans, tar itu med problem, tar initiativ och skapar nytt, så växer de. Samtidigt inspirerar de andra till växt.

Så var det också i Klövsjö, ett litet samhälle i Bergs kommun i södra Jämtland. Byn höll på att avfolkas. Sägverket kunde inte längre ge åretruntsysselsättning. Det såg hopplöst ut. De flesta var uppgivna, men inte Lars Backskog.....

Herr talman, av exemplen Adolf Ratzka och Lars Backskog kan man dra åtminstone tre viktiga slutsatser.

Personlig kommentar

Eftersom Bengt Westerberg framhävde mig personligen i sitt debattinlägg om STIL, vill jag komma med några kommentarer angående min roll i STIL. Bengt Westerberg kallar STIL mitt livsverk och ger därmed min person en viktigare roll än som berättigat. Visserligen betraktar jag

För det första att politik är viktigt. Utan stöd från stat och kommun skulle Adolf Ratzka och Lars Backskog aldrig ha fått chansen att förverkliga sina livsprojekt. Utan ett generöst kommunalt stöd till handikappade skulle den frihet som nu hägrar för Adolf Ratzka och hans vänner vara mycket avlägsen....

För det andra att det stöd vi ger skall öppna möjligheter - inte styra i detalj. Den frihet och det ansvar som Adolf Ratzka och de övriga STIL-medlemmarna nu fått har de fått kämpa sig till. Det är ännu bara en försöksverksamhet som bryter mot all tidigare tradition på området. Tusentals andra handikappade runt om i Sverige har inte samma möjlighet.....

Den tredje slutsatsen är att det är individen som skapar nytt. V kan genom politiska beslut påverka förutsättningarna för mänskligt skapande, men den skapande insatsen i sig står enskilda människor som Adolf Ratzka och Lars Backskog för.

Herr talman! Om vi vill få ett bättre samhälle, om vi vill utveckla välstånd och välfärd, om vi vill höja människors livskvalitet, handlar det ytterst om att ge individer en chans att växa, om att ge utrymme för den skapande människan.....

Dett är, enligt vår mening, vad politik till stor del handlar om: att skapa förutsättningar för individer att växa, för människor att ta initiativ och skapa efter eget huvud. Det kräver att vi har en generös inställning till experiment och förnyelse, att vi visar uppskattning av goda resultat, att vi belönar det som är bra för samhället, för oss alla.

För oss liberaler är det viktigt att politiska beslut just ger möjligheter och inte föreskriver hur de möjligheterna skall användas. Ett generöst stöd till handikappade är självklart, men det borde vara lika självklart att de själva fick bestämma hur de vill utnyttja det."

mig som importören av Independent Living-rörelsen till Sverige. Genom mina studieår i Kalifornien kom jag i kontakt med och påverkades av den begynnande rörelsen. Det var därför näraliggande för mig att ta initiativet till och planera Independent Living-st seminariet december 1983 med avsikt att

starta något liknande här i Sverige. Efter seminariet sammankallade jag en grupp deltagare som inspirerades av seminariet och ville förbättra sin situation genom att ta kontrollen över sin personlig assistans. Gruppen blev några månader senare STIL. Men även om jag var motorn under STILs tillkomst så är STIL-projektet helt otänkbart utan sina medlemmar. Projektet skulle ju aldrig ha kommit till utan de människor som sammanslutit sig för att gemensamt

kämpa för sin frigörelse från inskränkningar och förtryck.

Ensam är vi starka, men tillsammans har vi makt. Makten kommer från våra gemensamma erfarenheter, insikter och viljan att själva förändra vår situation. Ingen annan kan göra det åt oss. Därför behöver STIL alla sina medlemmar, därför är STIL alla medlemmars livsverk.

Adolf